

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

Gürcan Banger

<http://www.gurcanbanger.com>

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

“Kentsel Vizyon” nedir?

Kentsel vizyon, bir kentin kendine ve kendi geleceğine nasıl baktığıdır.

Kentsel vizyon, kentin gelecekte ne olmak istediğidir.

Kentsel vizyon, kentin gelecek kavramıdır.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

Eskişehir tarihi incelendiğinde, kentin hiçbir dönemde bir sosyo-ekonomik vizyona sahip olmadığı ve büyümenin “kendiliğinden” biçimlendiği görülür.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

Planlı dönemlerde dahi, **kentsel vizyon kavramı** “**dışarıklı**” kent plancısı ve mimarların hazırladığı **nazım imar planları** ve **imar uygulama planlarının** dışına çıkamamıştır. Onlar da her dönem değiştirilerek **yap-boz** haline dönüşmüştür.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

Eskişehir’de sürekliliği olan bir **kentsel vizyonun** oluşmamış olmasının birincil nedeni, bu konudaki **rasyonel örgütlenme eksikliğindendir.**

Merkezi yönetim, yerel yönetimler, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşları **gerekli kurumsallaşmayı** başarmış değillerdir. Üniversiteler fiilen sistemin dışındadırlar.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

Kentin sosyal ve ekonomik özellikleri:

- Kent vizyonuna temel olacak **yerel potansiyel envanteri** hazır ve belgelenmiş değildir.
- **Seçilmişler ve bürokrasi**; vizyonun oluşumunda girişken, özendirici, hevesli ve donanımlı değildir.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

- Resmi, sivil, ekonomik ve bilimsel “yerel güç odakları” arasında **koordinasyon yok** denecek düzeydedir.
- **Girişimcilik eğilimi, şirketleşme yönelimi düşük** düzeydedir.
- **Projecilik anlayışı** yeterince gelişmemiştir.
- **İşgören olma eğilimi yüksektir.**

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

- **Eskişehir kırsalı**, az gelişmiş bölge göstergesi olabilecek düzeyde geri kalmış; hatta zamanında önlemler alınmayarak “geri kalmasına” vesile olunmuştur.
- Köyden ilçeye, ilçeden kente **göç**, sanki “hala kavranamamış” bir sosyal sorun halindedir.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

- Kente, sosyal göçün de etkisiyle **işsizlik** ciddi bir sorundur. Sektörler arası oransal dağılıma bakıldığında, hizmetler sektörünün bilgi toplumunu ima etmesine karşın bunun gerçek yorumu **gizli işsizliktir**. İşsizliğin çözümüne yönelik kısmi politikalar ve deneysel yaklaşımlar, bir bütünsel bakışın parçası olamamaktadır.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

- Kent bazı **ekonomik ve sosyal sorunlarının** “hala” bilincinde değildir.
- Altyapı sorunlarının **çözüm hızı** düşüktür.
- Kente ilişkin sorun çözüme, planlama ve projelendirme yaklaşımlarında **katılım, ikna ve sosyal rıza** yerine, jakoben (“ben-bilirim”, “ben-yaptım-oldu” türünde) tarzlar tercih edilmektedir.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

- Üniversiteler ve kentin ekonomik yaşamı arasında **etkin ve verimli bir bağlantı** yoktur. Üniversitelerde birikmiş bilimsel bilgi, sanayi ve ticaret sektörlerine yeterli biçimde aktarılamamaktadır. Meslek odaları ve üniversiteler arasında gerekli **etkileşim ve ortak çalışma ortamı** oluşmamıştır.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

Özetle; Eskişehir, 1960'lı yıllarda yapılmış bir elbiseyi 2000'li yıllarda giymeye devam etmektedir.

İş dünyasının **bugünkü vizyonu**, deyim yerindeyse iki kuşak önceki vizyon (**dedelerimizin vizyonu**) ile neredeyse tıpatıp aynıdır.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

Ne yapmalı?

**Eskişehir'in
geleceğini nasıl
düşünüp, nasıl
kuracağız?**

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

“Yeni ekonomik vizyonumuzu şöyle oluşturmalıyız:

“Eskişehir dışındaki pazarlara açılmak, oralardaki ihtiyaçları kent içinde sağlayarak mal ve hizmet ihraç etmek, kente kaynak aktarmak, aktarılan kaynak fazlasını kentte yatırıma dönüştürmek.”

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

- Eskişehir, Afyon ve Kütahya'yı içine alan bölge / havza fikrini yaratmalıyız. Bu süreçte bölgesel işbirliği ve dayanışma, ulusal rekabet ilkesi yön gösterici olmalıdır. Birlikte büyük ölçekli ekonomik, sosyal ve kültürel plan, program ve projeler geliştirmeliyiz.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

- Eskişehir, bugün ancak bir **öğrenci kenti**dir.
- Yarın (kısa ve orta erimde) bir **üniversiteler kenti** olmalıdır.
- Uzun erimde ise bir “**eğitim-bilim-bilişim-teknoloji kenti**” olarak örgütlenmelidir.
- Yeni imar planlarının yapımında bu olgu, bir **planlama ölçütü** olarak kullanılmalıdır.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

- Kent sanayisinde řu anki yerel **KOBİ ölçeği yeterli değildir**. KOBİ ölçeğinin büyütülmesi, içeriğinin zenginleştirilmesi gerekmektedir.
- KOBİ'ler ürettikleri mal ve hizmetler konularında **yüksek verimli ve getirili yeni karmalar** bulmalıdırlar.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

- Yerel potansiyeli değerlendirecek **yeni iş alanı ve istihdam konuları** bulunmalıdır.
- Hizmetler sektöründeki **aşırı şişkinlik** (gizli işsizlik), nitelikleştirme ile **gerçek istihdama** dönüştürülmelidir.
- Gelişme planlarında bu konulara uygun **açılımlar** bulunmalıdır.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

- Eskişehir doğal, tarihi, kültürel ve turistik değerleri açısından seçkin bir ildir. Bu değerlerin korunması ve değerlendirilmesi geleceğe bakışımızda yer almalıdır.

“Kent turizmi” olgusu

Sıcak Sular Bölgesi. Sol üst köşede belediye binasının inşaatı görülüyor. Beyaz Bina İstanbul Oteli'dir. Önde Erişer Hamamı'nın kubbesi görülüyor. Erişer hamamı Asri Hamamın karşısında bir üst sokaktadır. Bir çok defalar onarılmış çok eski bir yapıdır. İki kubbesinin etrafı dış taraftan tuğla kenarlıklarla çevrilidir. Küçük, yuvarlak pencere yapı belediye tarafından şehre su taksiminin yapıldığı binadır.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

- Geçmiş plan ve uygulamaların bir hatası olarak **kentin merkezindeki sıkışıklık** had safhaya ulaşmıştır. Bölgesel gelişim, imar ve kentsel dönüşüm projelerinin ölçütlerinden birisi, **merkezdeki aşırı yoğunlaşmayı ve kentsel rant birikimini azaltmak** olmalıdır.
- Tüm çözümler **kentleşme** hızını artırıcı yönde olmalıdır.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

- Eskişehir ilinin merkez ve ilçeler arasındaki ilginç nüfus dağılımını nedeniyle; sağlam bir kentsel vizyon, doğru belirlenmiş bir **kırsal vizyon** ile çok yakından ilgilidir.
- Kent merkezinin geleceği adına Eskişehir **kırsalı için acil eylem planına** gerek vardır.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

- Çağın değişen gereklerine, Bilgi Toplumu'na, AB üyelik sürecine, gündemde bulunan Kamu Yönetimi Temel Yasası'na bağlı olarak yerel yönetimlerin, meslek odalarının, sivil toplum kuruluşlarının, eğitim/öğretim kurumlarının ve devletin yerel örgütlerinin **yeniden yapılanması** zorunludur.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

- ETO, ESO, ETB gibi ekonomiyle yakından ilgili meslek odaları ile işadamı, sanayici, tuc̄car, esnaf örgütlerinin (ve tabii ki STK'ların) **kurumsallaşma** yönünde yeni, etkin ve yoğun çalışmalar yapmaları zorunludur. Bu sürece üniversiteler etkin biçimde katılmalıdırlar.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

- Eskişehir'in ekonomisinin geleneksel özelliklerinden olan **aile işletmeleri**, **kurumsallaşma** yönünde özendirilmeli ve desteklenmelidir. Kurumsallaşamama, kentin önemli sorun kaynaklarından birisidir. Bu konuda üniversiteler, KOSGEB, iş alanındaki STK'lar gibi kurumların net desteği sağlanmalıdır.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

- AB süreci ile birlikte **yabancı işletmelerin Eskişehir'e girişi** hızlanacaktır. Eskişehir'deki kentsel canlanma, büyük ölçekli her türlü ticari oluşumu da kente çekecektir. Bu olgu, küçük ve esnaf ve sanatkarın ekonomik faaliyetine son vermesi demektir. Küçük ticari işletmelerin **acil dönüşüme** ihtiyacı vardır.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

- Eskişehir'in 2015 Vizyonu, özellikle sivil toplum kuruluşlarının yaygın ve etkin hale getirilmesini zorunlu kılacaktır. Bu nedenle **örgüt yöneticiliği ve projelendirme konularında eğitime** ihtiyaç vardır. Bu bağlamda üniversitelerimizde **sivil toplum enstitülerinin** kurulmasını düşünebiliriz.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

- Kentteki işletme ve girişimcilerin, yerli ve yabancı sermaye ile sürekli, kalıcı ve verimli işbirliği yapabilmeleri için eğitime, desteğe ihtiyaçları vardır. Bu konuda bilimsel ve uygulamalı çalışmalar yapılmalıdır.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

- Saydığım bu görevlerin yerine getirilebilmesi için yeni bazı örgütlenmelere ihtiyacımız var. Bu bağlamda **Eskişehir ArGe Merkezi**, **Eskişehir Belge Merkezi (Belgelik)**, üniversitelerle birlikte **Ticaret Enstitüsü**, **Sanayi Enstitüsü**, **Bilişim Enstitüsü** vb gibi yapılanmaları öngörebiliriz.

Eskişehir 2015 Vizyonu

Kentin Sosyo-Ekonomik Geleceği

**Nazik ilginiz ve
sabrınız için teŖekkür
ederim.**

**Sorularınız olursa
cevaplamaktan
sevinç duyarım.**

Gürcan Banger

<http://www.gurcanbanger.com>

